

Finansrapport Vestland fylkeskommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2021 1 januar til 30 april

(Rapportdato 30. april, utskrevet 30. april 2021)

Innholdsfortegnelse

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartoversikt lån**
- Side 15: Motpartoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**
- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

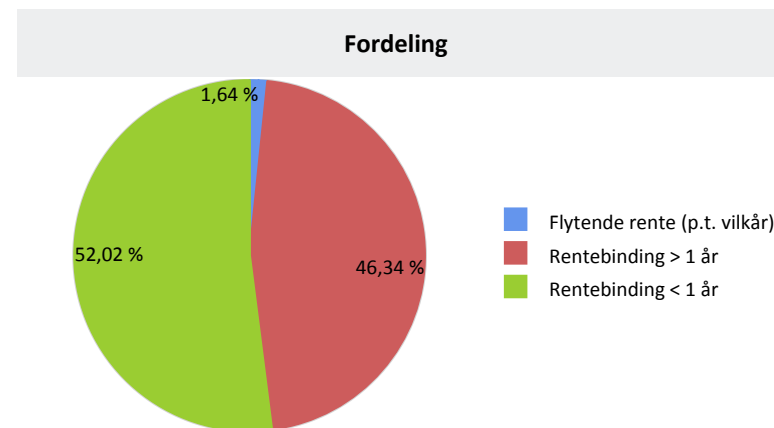
Nøkkeltall	30.04.2021	01.01.2021	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 14 302 726 760	Kr. 14 304 422 660	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,74 ÅR	1,8 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,47 %	1,54 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	4,87 ÅR	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

Oppsummering og nøkkeltall - del II

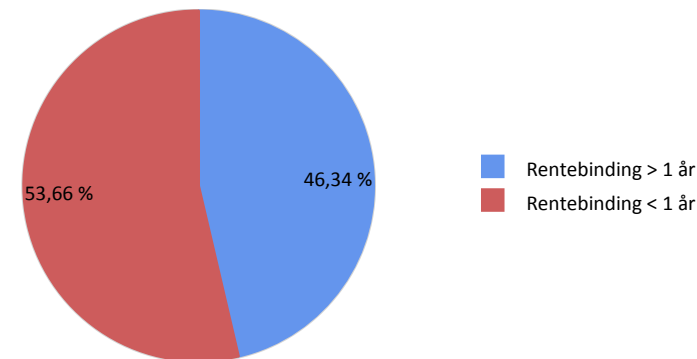
Nøkkeltall	30.04.2021	01.01.2021	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	6,26 %	8,64 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	53,66 %	50,31 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	22,19 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 76 743 701	Kr. 71 960 660	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	6 628 356 660	46,34 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	7 440 270 100	52,02 %
Sum rentebinding	14 068 626 760	98,36 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	234 100 000	1,64 %
SUM	14 302 726 760	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	6 628 356 660	46,34 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	7 674 370 100	53,66 %
SUM	14 302 726 760	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Det kan berre takast opp lån i norske kroner.	OK	
Lån kan takast opp som direkte lån i offentlege og private finansinstitusjonar, samt i livselskap. Det er også mogleg a legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarknaden. Lån kan takast opp som opne seriar (rammelån) og utan avdrag (bulletlån).	OK	
Låneopptaka vert vurdert opp mot likviditetsbehov, vedteke investeringsbudsjett, forventningar om framtidig renteutvikling og generelle marknadstilhøve.	OK	
Gjeldande reglar for offentlege anskaffingar skal følgjast. Låneopptak skal søkast gjennomført til gunstigaste vilkår i marknaden. For sertifikat- og obligasjonslån skal det normalt innhentast minst 2 konkurrerande tilbod frå aktuelle långjevarar. Det kan gjerast unntak frå denne regelen ved rullering av sertifikat- og obligasjonslån der fylkeskommunen vel å gje ein tilretteleggjar eit eksklusivt mandat.	OK	
Refinansieringsrisikoen skal reduserast ved å spreie tidspunkta for renteregulering/forfall.	OK	
Gjennomsnittleg attverande rentebinding (durasjon/vekta rentebindingstid) på samla renteberande gjeld skal til ein kvar tid vere mellom 1 og 4 år.	OK	
Halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje.	OK	
Den delen av låneporteføljen som har fast rente, bør fordelast i 1 til 10 års segmentet på ein slik måte at fylkeskommunen får lågast mogleg refinansieringsrisiko.	OK	
For å oppnå ønska rentebinding er det høve å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA), rentebytteavtaler (SWAP) og kjøpe renteopsjoner. Rentesikringsinstrumenta kan nyttast med det føremålet å endre renteeksponeringa for fylkeskommunens si lånegjeld. Det er ikkje høve til å lausrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltninga.	OK	
Låneporteføljen skal omfatte færrest mogleg lån, likevel ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall vert avgrensa.	OK	
Ved nye låneopptak/refinansiering skal ikkje eit enkeltlån utgjera meir enn 10 % av den samla låneporteføljen.	OK	
Låneforfall som skal refinansierast, kan maksimalt utgjere 35 % av den samla låneporteføljen innanfor ein rullerande 12 månaders periode. Under ellers like føresetnader er det formålstenelig at låneopptaka vert fordelt på fleire långjevarar.	OK	

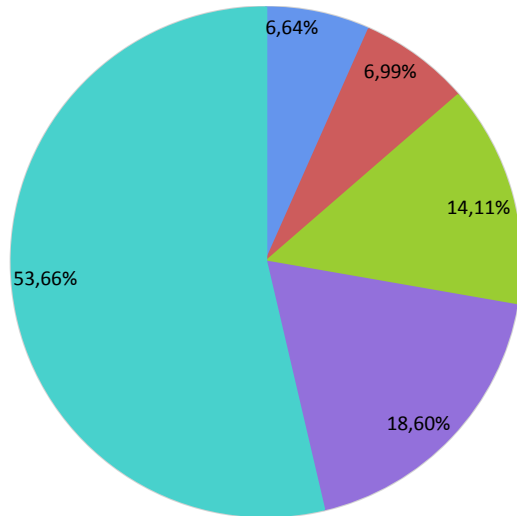
Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentar kun dersom det er avvik fra finansreglement.

Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

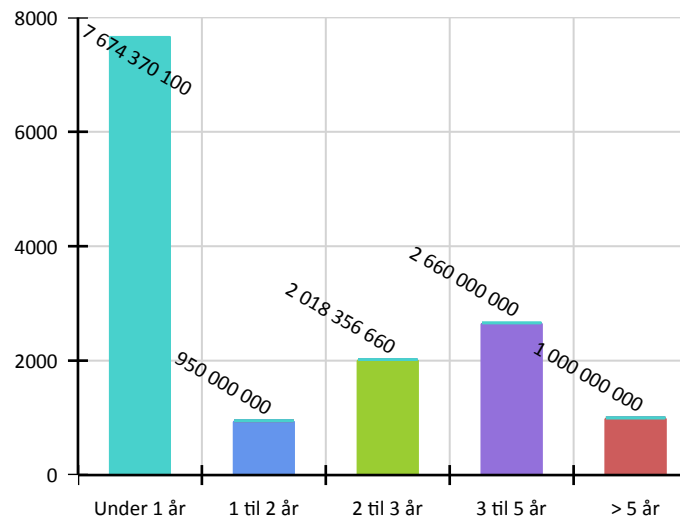
Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	7 674 370 100	0,23	53,66%	53,66%	kr 76 743 701
1 til 2 år	950 000 000	1,72	6,64%	60,30%	kr 86 243 701
2 til 3 år	2 018 356 660	2,62	14,11%	74,41%	kr 106 427 268
3 til 5 år	2 660 000 000	3,96	18,60%	93,01%	kr 133 027 268
> 5 år	1 000 000 000	5,72	6,99%	100,00%	kr 143 027 268
SUM	14 302 726 760	1,74	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

1 til 2 år > 5 år 2 til 3 år 3 til 5 år Under 1 år

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

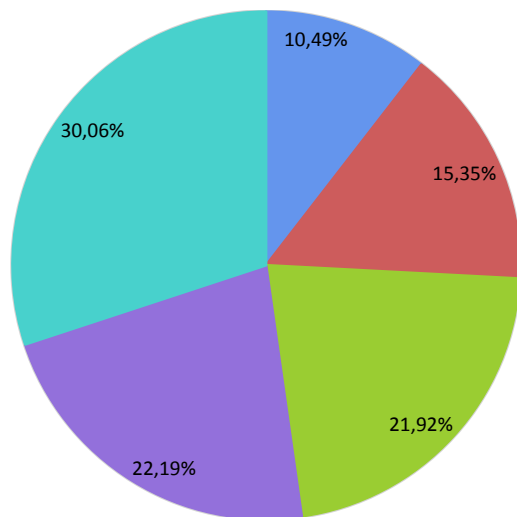
Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljel med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljel med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

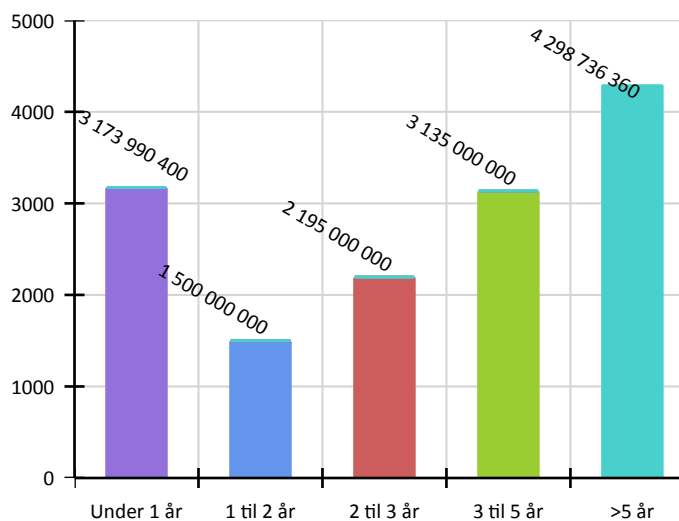
Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	3 173 990 400	0,25	22,19%	<p>Tabellen viser gjenværende tid frem til fallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.</p> <p>Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.</p> <p>Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.</p> <p>Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.</p> <p>Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.</p> <p>Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.</p> <p>Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.</p>
1 til 2 år	1 500 000 000	1,63	10,49%	
2 til 3 år	2 195 000 000	2,61	15,35%	
3 til 5 år	3 135 000 000	3,86	21,92%	
>5 år	4 298 736 360	11,31	30,06%	
SUM	14 302 726 760	4,87	100,00%	

Forfallsintervall i % av porteføljen

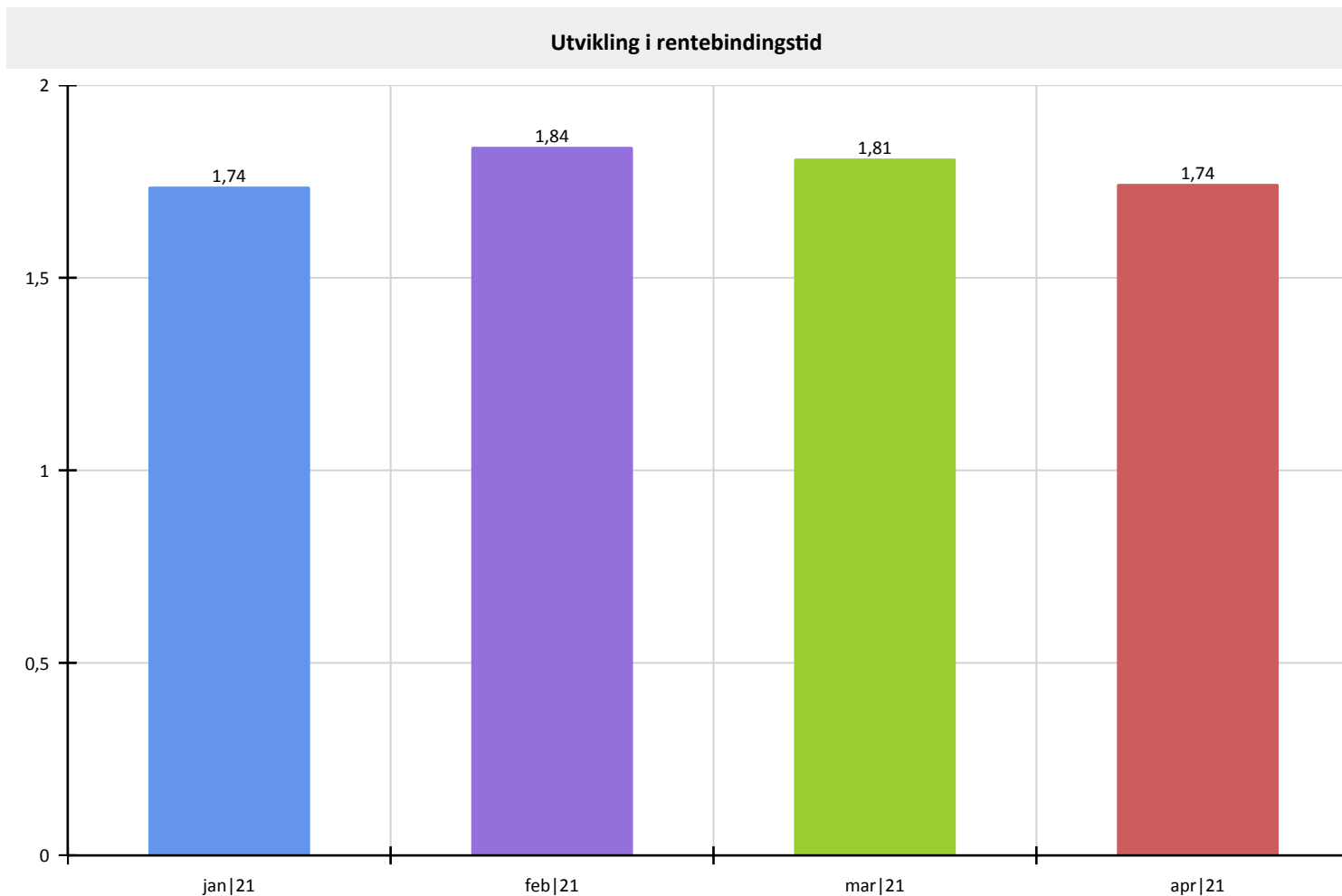
1 til 2 år 2 til 3 år 3 til 5 år Under 1 år >5 år

Forfallsintervall i NOK

Utvikling i rentebindingstid

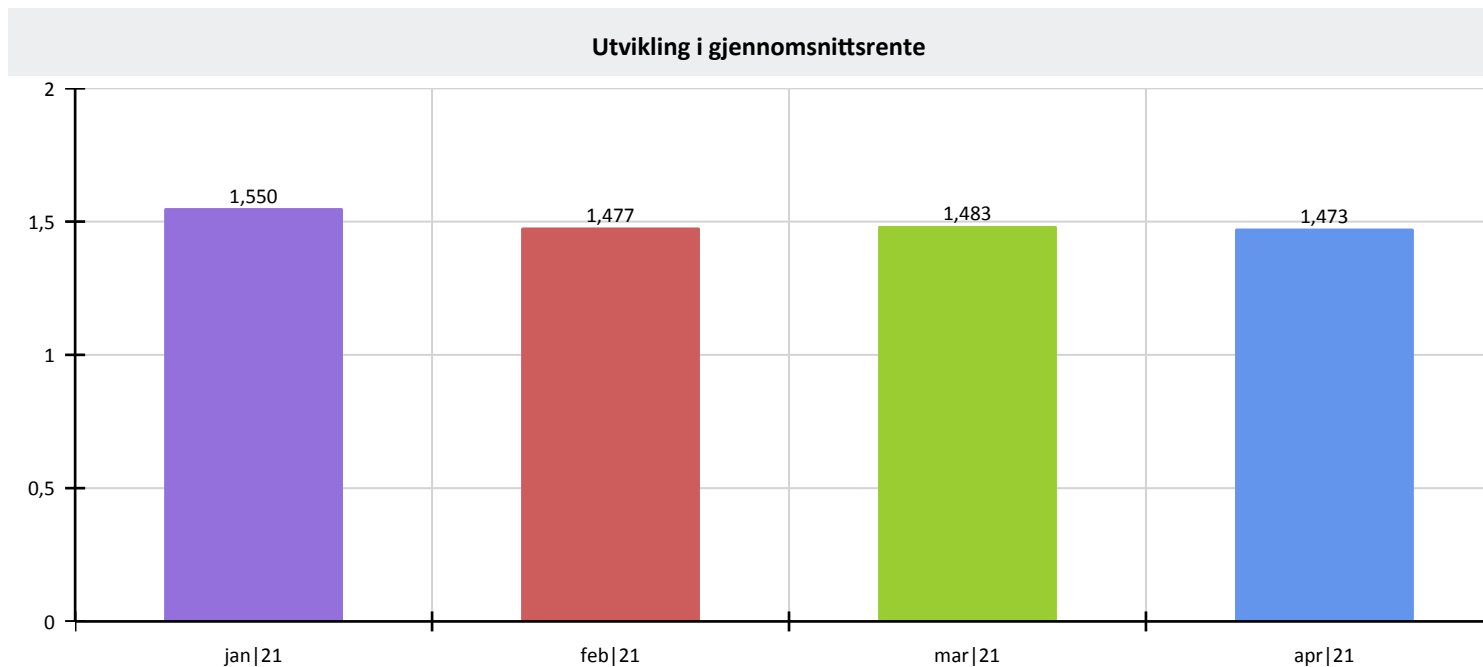
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

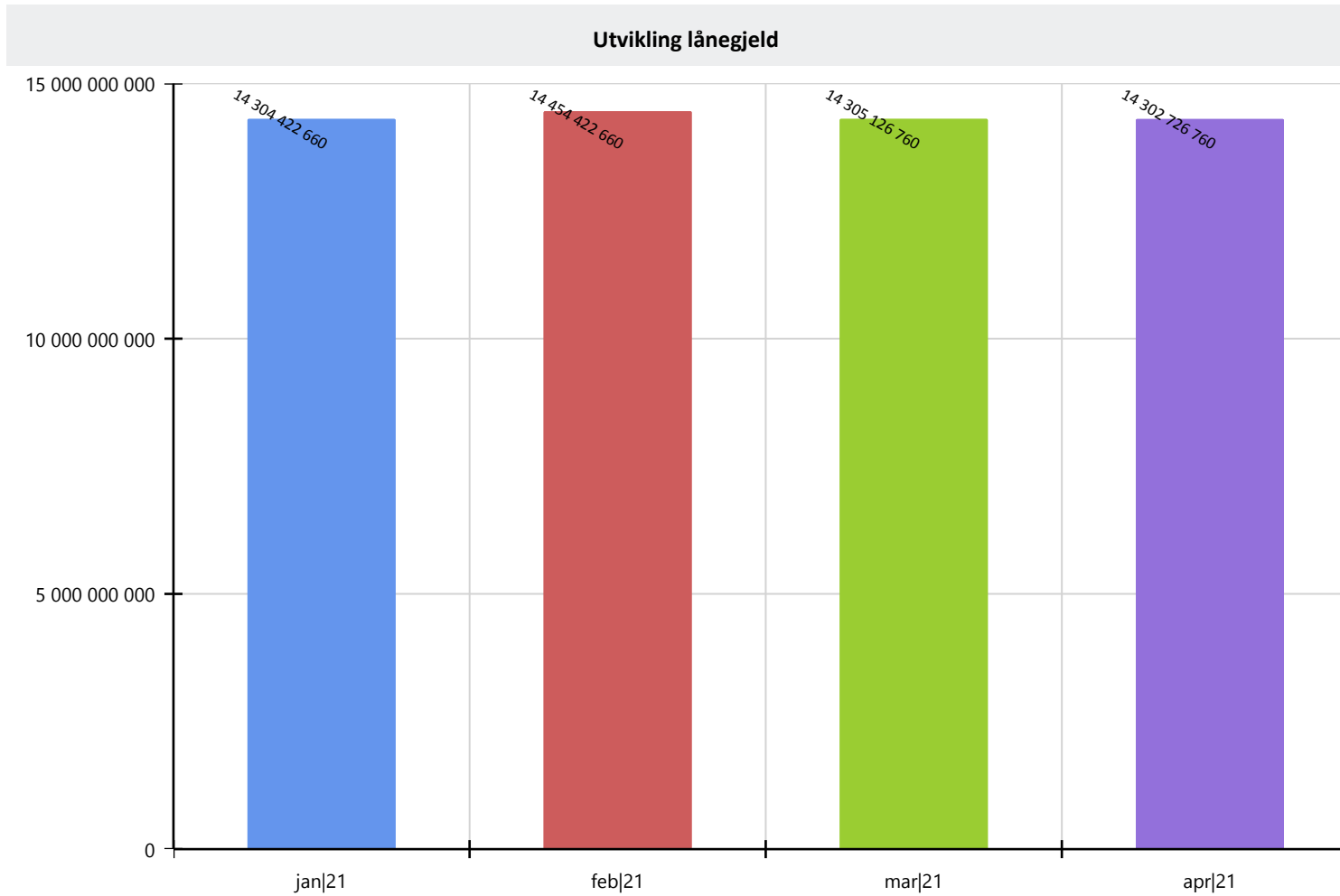
(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,47 %	1,05 %	0,00 %	0,36 %	0,36 %	0,60 %	1,30 %	1,75 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
DNB	01.02.2021	345 000 000	0,450	03.05.2021	NO0010922909	Rulleringsavtale. Siste opptak i mai 2021.
Swedbank FS	25.02.2021	490 000 000	1,428	25.02.2026	NO0010940430	Refinansiering av NO0010907652 + deler av årets låneopptak (NOK 150 mill.). 5-års fastrente ble valgt for å øke fastrenteandelen i porteføljen.
KBN	26.02.2021	475 000 000	0,610	26.08.2024	20210042	Refinansiering av NO0010758527 . 3,5-års FRN ble valgt for å spre forfall og for å utnytte de lave marginpåslagene.

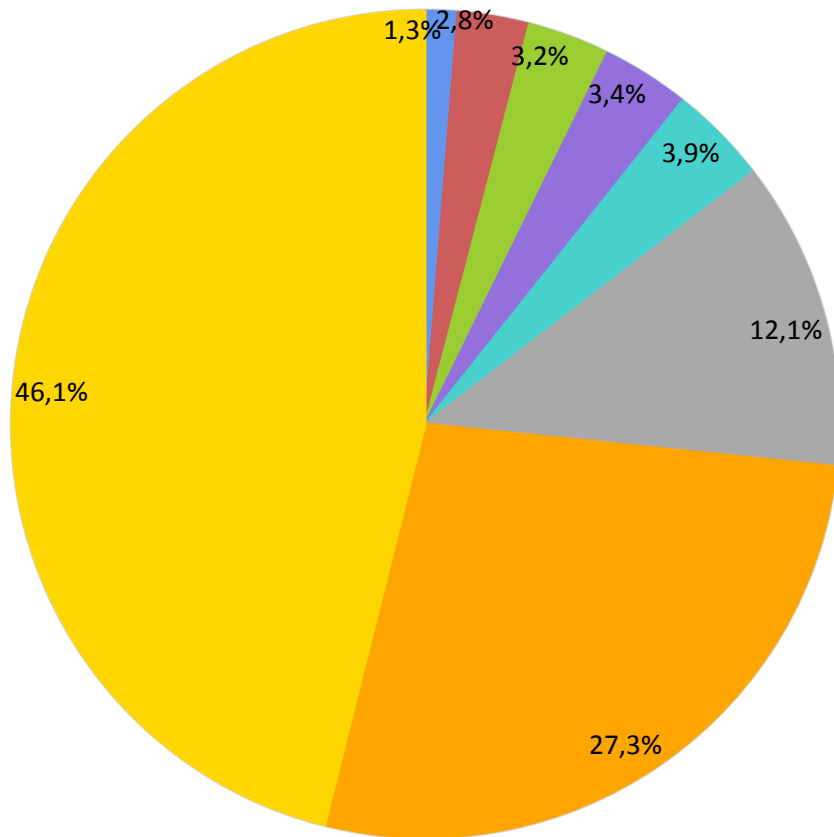
Forfall og rentereguleringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
DNB	30.10.2020	345 000 000	0,590	01.02.2021	NO0010904485	
DNB	25.11.2020	340 000 000	0,570	25.02.2021	NO0010907652	
DNB	26.02.2016	475 000 000	1,840	26.02.2021	NO0010758527	
KBN	12.12.2018	144 528 000	0,950	15.03.2021	20180595	

Motpartsoversikt lån

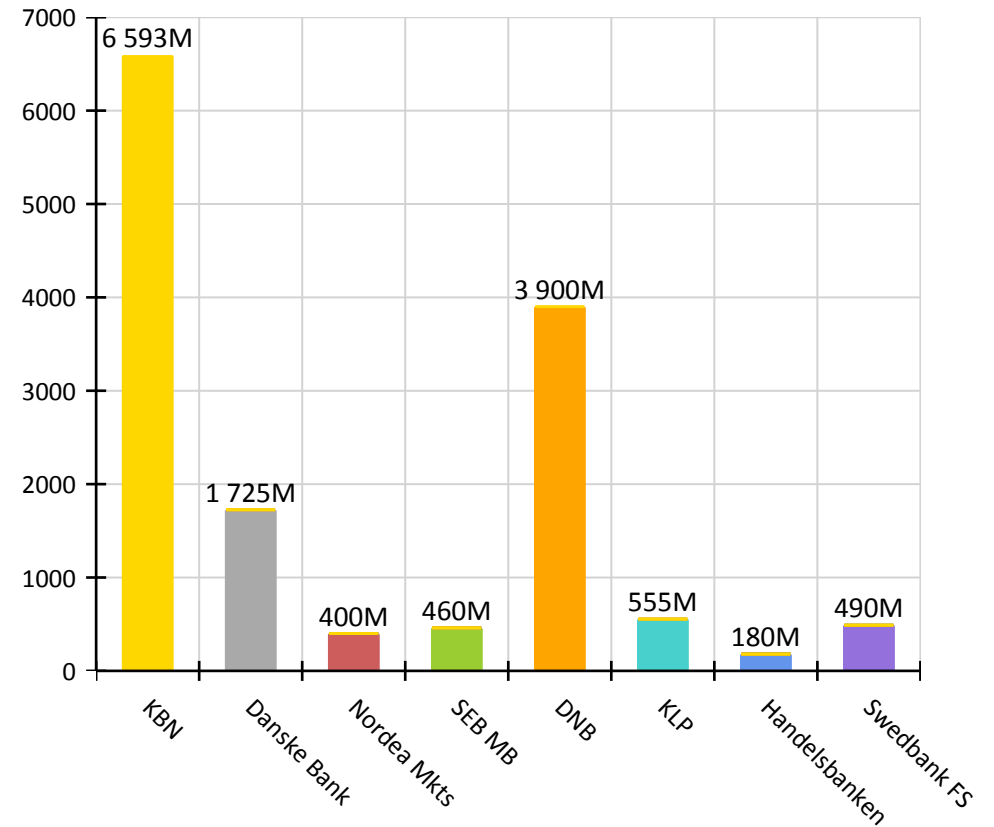
Motpartsoversikt i prosent

- Handelsbanken
- Nordea Mkts
- SEB MB
- Swedbank FS
- KLP
- Danske Bank
- DNB
- KBN

Motpartsoversikt i NOK

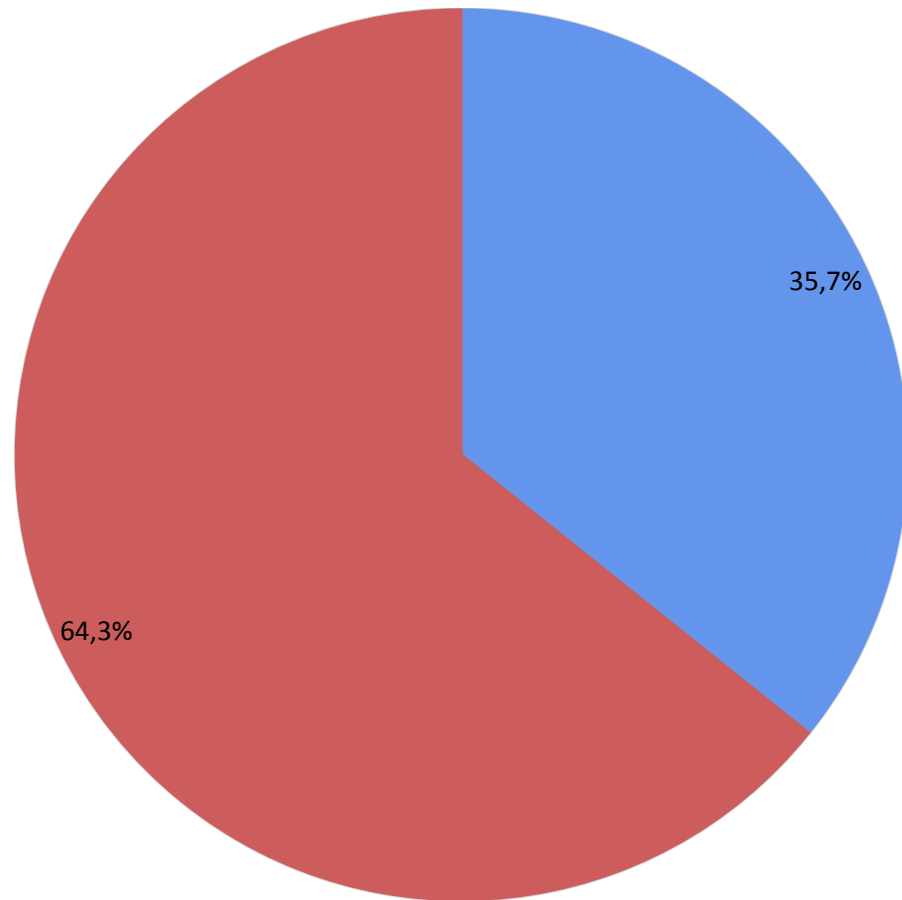
- KBN
- DNB
- Danske Bank
- KLP
- Swedbank FS
- SEB MB
- Nordea Mkts
- Handelsbanken

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

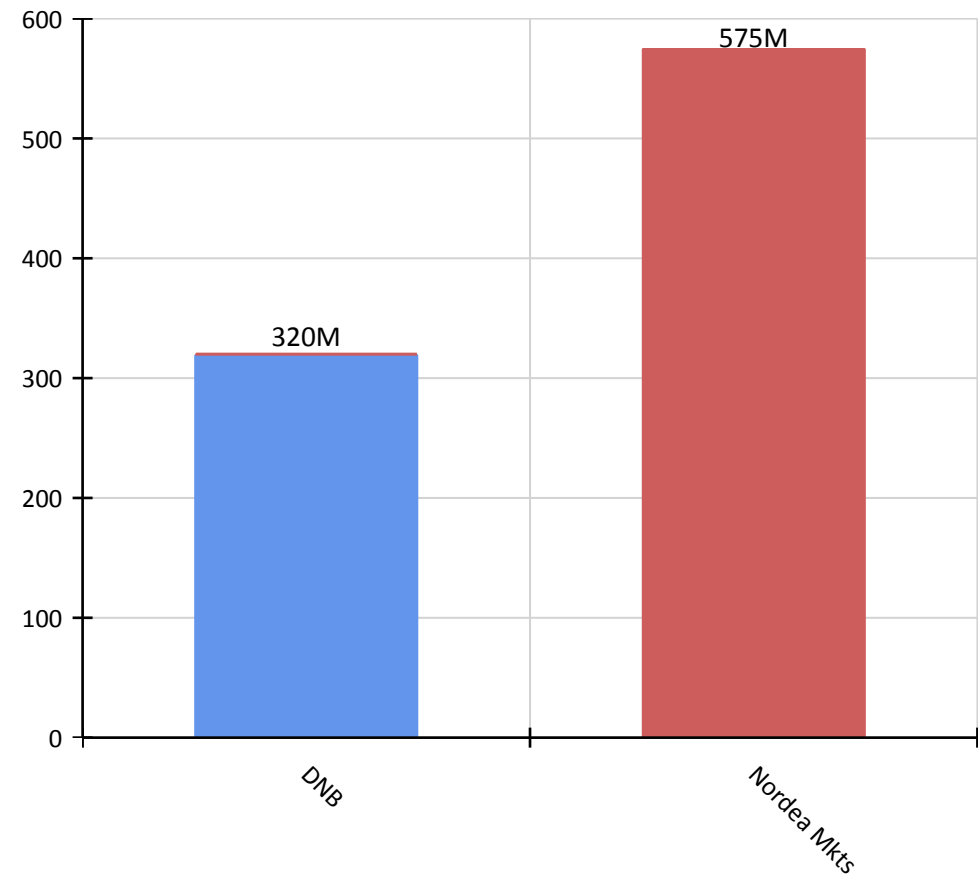
Motpartsoversikt i prosent

■ DNB ■ Nordea Mkts

Motpartsoversikt i NOK

■ Nordea Mkts ■ DNB

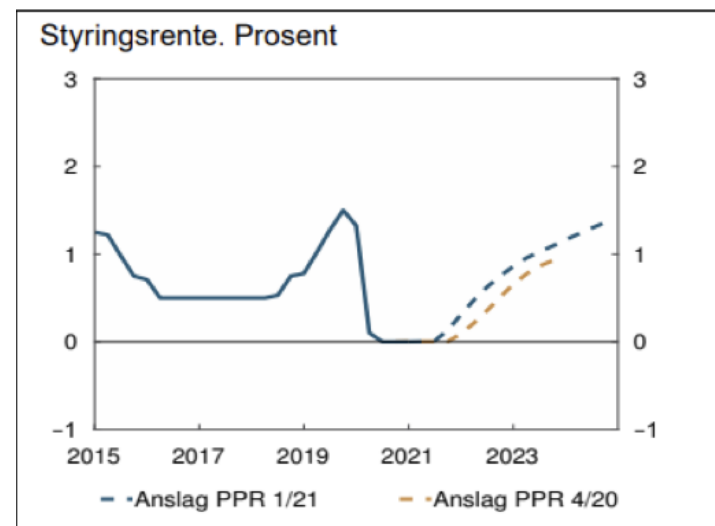
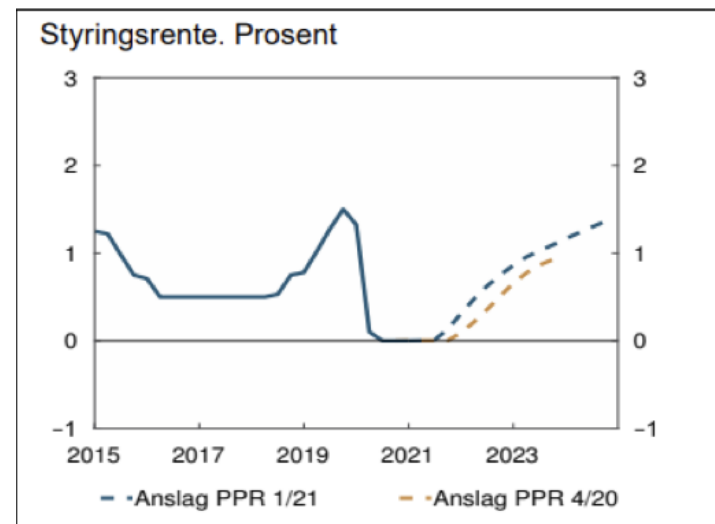
Markedskommentar

Som forventet holdt Norges Bank styringsrenten uendret på 0% ved rentemøtet 17. mars 2021, men rentebanen ble oppdatert nok en gang etter at den ble oppdatert ved sist anledning i desember 2020. Norsk økonomi er fortsatt på bedrings vei, men en ny oppblussing i smitten, nye smitteverntiltak, og en fortsettelse av den trege vaksinasjonen bidrar til at den økonomiske gjenoppretningen bremses nok en gang. Dette reflekteres i arbeidsmarkedet, hvor utviklingen siden sist rapport har vært noe svakere enn Norges bank forventet. Samtidig er det fortsatt optimisme i at store deler av befolkningen i Norge og handelspartnere vil bli vaksinert innen eller i løpet av sommeren. USA og Storbritannia leder an, og håpet er at EU og Norge vil øke hastigheten på vaksinasjonen i de neste månedene. Dette har bidratt til Norges Bank sin beslutning om å fortsette den ekspansive pengepolitikken i månedene fremover, med en økning i styringsrenten i løpet av andre halvår 2021 - opp fra anslaget om en økning først i 1. halvår 2022 ved rentemøte i desember 2020.

I Norge har den kraftige renteoppgangen på den lange delen av kurven avtatt i det siste. Rentekurven har fortsatt steget fra utgangen av februar, men nivåene nådde et høyepunkt etter den første uken av mars før de falt noen punkter mot slutten av måneden. Renteutviklingen i utlandet har vært blandet. I USA har renten på 10-års statsobligasjoner (Treasuries) steget videre, og avsluttet mars måned på 1,746%, det høyeste nivået siden 23. januar 2020. Denne utviklingen skyldes i stor grad økende inflasjonsforventninger i USA, og er en av årsakene til økningen vi har sett i de Norske rentene i år. Den Amerikanske sentralbanken (Federal Reserve) holdte en pressekonferanse i etterkant av FOMC rentemøte den 16-17 mars. Utenom noen nye formuleringer kom ikke Federal Reserve med noen nye eller uventede uttalelser eller anslag. Tilbake igjen til Norge, og de korte rentene har avtatt fra de overraskende stabile og høye nivåene i de første månedene av 2021. 3-måneders Nibor har falt under 0,40% for første gang siden 17. desember 2020, og avsluttet mars måned på 0,38%. Ettersom Norges Bank anslår en gradvis retur i pengemarkedspåslaget til 0,35%, er det sterk tro på at 3-månedersrenten kan fortsette å falle ytterligere. 6-måneders Nibor har sett en lignende utvikling, og endte mars måned på 0,42%, det laveste den har vært siden 21. oktober 2020.

I låne markedet for kommuner har mars vært en noenlunde roligere måned enn januar og februar. De indikerte fastrentene i kommunal sektor er som følger: 3 år på 1,25%, 4 år på 1,48%, 5 år på 1,66%, 7 år på 1,92%, og 10 år på 2,16%. Dette er en økning i år på ca. 0,4% på den korte delen av rentekurven og en økning på ca. nesten 0,5% på de lange rentene. I mars har de indikerte marginpåslagene på FRN-lån økt med 3 punkter på 1-4 års løpetid, og med 2 punkter på lån med 5-10 års løpetid. De er på: 0,13%, 0,18%, 0,22%, 0,26%, og 0,37% for 2, 3, 4, 5, og 10-års løpetider. Marginene på sertifikatlån har økt i mars, i stor grad på grunn av fallende Nibor-renter. De indikerte sertifikatrentene har vært stabile og er nå på: 3 mnd sertifikat til 0,34%, 6 mnd sertifikat til 0,45%, og 12 mnd sertifikat til 0,57%.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Thomson Reuters Refinitiv / DNB Markets, 01. april 2021

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjøringsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenske på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Fastrentelån, Hovedbok									
Lån	NO0010730914	Danske Bank	500 000 000	-2 000 000	1,800	0,000	1,800	9 000 000	3,50 %
Lån	NO0010807142	Danske Bank	425 000 000	-4 469 111	1,820	0,000	1,820	7 735 000	2,97 %
Lån	NO0010843139	Danske Bank	400 000 000	-1 853 556	2,195	0,000	2,195	8 780 000	2,80 %
Lån	NO0010788243	DNB	440 000 000	-1 426 944	2,335	0,000	2,335	10 274 000	3,08 %
Lån	NO0010810658	DNB	480 000 000	-4 190 160	1,989	0,000	1,989	9 547 200	3,36 %
Lån	NO0010821242	DNB	525 000 000	-366 625	2,095	0,000	2,095	10 998 750	3,67 %
Lån	NO0010865975	DNB	360 000 000	-3 790 280	1,924	0,000	1,924	6 926 400	2,52 %
Lån	NO0010875545	DNB	470 000 000	-1 727 576	1,975	0,000	1,975	9 282 500	3,29 %
Lån	NO0010876840	DNB	390 000 000	-868 400	1,670	0,000	1,670	6 513 000	2,73 %
Lån	20110429	KBN	280 000 000	-1 288 000	2,760	0,000	2,760	7 728 000	1,96 %
Lån	20190241	KBN	450 000 000	-8 064 000	2,016	0,000	2,016	9 072 000	3,15 %
Lån	20190367	KBN	500 000 000	-6 247 500	1,890	0,000	1,890	9 450 000	3,50 %
Lån	20200258	KBN	500 000 000	-4 980 556	1,100	0,000	1,100	5 500 000	3,50 %
Lån	20200415	KBN	500 000 000	-2 763 472	0,985	0,000	0,985	4 925 000	3,50 %
Lån	8317.55.78253	KLP	350 000 000	-4 634 583	2,100	0,000	2,100	7 350 000	2,45 %
Lån	NO0010771108	Nordea Mkts	400 000 000	-4 271 056	1,595	0,000	1,595	6 380 000	2,80 %
Lån	NO0010940430	Swedbank FS	490 000 000	-1 282 820	1,428	0,000	1,428	6 997 200	3,43 %
			7 460 000 000	-54 224 639				136 459 050	52,16 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok									
Lån	NO0010895881	Danske Bank	400 000 000	-72 000	0,340	0,200	0,540	2 160 000	2,80 %
Lån	NO0010894314	DNB	350 000 000	-224 826	0,390	0,235	0,625	2 187 500	2,45 %
Lån	20100066	KBN	350 000 000	-738 597	0,470	0,600	1,070	3 745 000	2,45 %
Lån	20100285	KBN	355 000 000	-468 600	0,430	0,650	1,080	3 834 000	2,48 %
Lån	20100917	KBN	320 000 000	-376 889	0,410	0,650	1,060	3 392 000	2,24 %
Lån	20110037	KBN	328 000 000	-467 400	0,450	0,450	0,900	2 952 000	2,29 %
Lån	20110341	KBN	234 100 000	-747 517	1,050	0,000	1,050	2 458 050	1,64 %
Lån	20120229	KBN	313 300 000	-446 453	0,450	0,450	0,900	2 819 700	2,19 %
Lån	20130187	KBN	245 000 000	-23 819	0,300	0,400	0,700	1 715 000	1,71 %
Lån	20180422	KBN	150 000 000	-52 250	0,350	0,310	0,660	990 000	1,05 %
Lån	20110822	KBN	100 730 060	-122 723	0,420	0,600	1,020	1 027 447	0,70 %
Lån	20050580	KBN	45 600 000	-14 288	0,340	0,600	0,940	428 640	0,32 %
Lån	20100760	KBN	146 266 600	-274 656	0,440	0,600	1,040	1 521 173	1,02 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok									
Lån	20180530	KBN	175 000 000	-312 351	0,470	0,435	0,905	1 583 750	1,22 %
Lån	20170084	KBN	195 720 000	-367 519	0,440	0,600	1,040	2 035 488	1,37 %
Lån	20190514	KBN	128 990 400	-311 440	0,460	0,600	1,060	1 367 298	0,90 %
Lån	20210042	KBN	475 000 000	-515 111	0,450	0,160	0,610	2 897 500	3,32 %
Lån	8317.55.22118	KLP	205 019 700	-202 970	0,390	0,600	0,990	2 029 695	1,43 %
Lån	NO0010774912	SEB MB	460 000 000	-667 000	0,410	0,895	1,305	6 003 000	3,22 %
			4 977 726 760	-6 406 408				45 147 241	34,80 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Rentebytteavtaler									
Swap	2011121600536	DNB	320 000 000	-1 164 089	3,274	0,000	3,274	10 476 800	2,24 %
Swap	2011121600536	DNB	-320 000 000	145 778	0,410	0,000	0,410	-1 312 000	-2,24 %
Swap		Nordea Mkts	100 000 000	-312 889	1,760	0,000	1,760	1 760 000	0,70 %
Swap		Nordea Mkts	-100 000 000	80 000	0,450	0,000	0,450	-450 000	-0,70 %
Swap		Nordea Mkts	150 000 000	-331 250	1,060	0,000	1,060	1 590 000	1,05 %
Swap		Nordea Mkts	-150 000 000	140 625	0,450	0,000	0,450	-675 000	-1,05 %
Swap		Nordea Mkts	102 090 060	-428 988	3,518	0,000	3,518	3 591 528	0,71 %
Swap		Nordea Mkts	-102 090 060	51 215	0,420	0,000	0,420	-428 778	-0,71 %
Swap		Nordea Mkts	146 266 600	-2 152 516	3,418	0,000	3,418	4 999 392	1,02 %
Swap		Nordea Mkts	-146 266 600	277 094	0,440	0,000	0,440	-643 573	-1,02 %
Swap		Nordea Mkts	77 020 000	-250 122	2,165	0,000	2,165	1 667 483	0,54 %
Swap		Nordea Mkts	-77 020 000	53 144	0,460	0,000	0,460	-354 292	-0,54 %
			0	-3 891 999				20 221 560	0,00 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Sertifikat									
Lån	NO0010905391	DNB	340 000 000	-917 786	0,583	0,000	0,583	1 982 200	2,38 %
Lån	NO0010907918	DNB	200 000 000	-436 427	0,524	0,000	0,524	1 048 000	1,40 %
Lån	NO0010922909	DNB	345 000 000	-370 048	0,450	0,000	0,450	1 552 500	2,41 %
Lån	NO0010907884	Handelsbanken	180 000 000	-401 750	0,529	0,000	0,529	952 200	1,26 %
Lån	20200233	KBN	500 000 000	-2 024 959	0,426	0,000	0,426	2 130 000	3,50 %
Lån	20200348	KBN	300 000 000	-822 205	0,405	0,000	0,405	1 215 000	2,10 %
			1 865 000 000	-4 973 176				8 879 900	13,04 %

Total: 14 302 726 760 -69 496 222

210 707 751

100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Fastrentelån, Hovedbok						
Obligasjonslån 2015/2022 (BCM)	NO0010730914	11.02.2022	500 000 000	3,50 %	1,800	
Obligasjonslån 2017-2022 (BCM)	NO0010807142	03.10.2022	425 000 000	2,97 %	1,820	
Obligasjonslån 2019/2024	NO0010843139	14.02.2024	400 000 000	2,80 %	2,195	
Obligasjonslån 2017/2024 (BCM)	NO0010788243	11.03.2024	440 000 000	3,08 %	2,335	
Obligasjon 1,989% 2017/2023 (BCM)	NO0010810658	21.11.2023	480 000 000	3,36 %	1,989	
Obligasjonslån 2018/2023 (BCM)	NO0010821242	18.04.2023	525 000 000	3,67 %	2,095	
Obligasjonslån 2019/2024 (BCM)	NO0010865975	14.10.2024	360 000 000	2,52 %	1,924	
Obligasjon 2020/2025	NO0010875545	24.02.2025	470 000 000	3,29 %	1,975	
Obligasjon 2020/2025	NO0010876840	13.03.2025	390 000 000	2,73 %	1,670	
Kommunalbanken 2011/2021	20110429	28.08.2021	280 000 000	1,96 %	2,760	
Kommunalbanken 2019/2024	20190241	11.06.2024	450 000 000	3,15 %	2,016	
Kommunalbanken 2019/2026	20190367	03.09.2026	500 000 000	3,50 %	1,890	
Kommunalbanken 2020/2027	20200258	07.06.2027	500 000 000	3,50 %	1,100	
Kommunalbanken 2020/2025	20200415	09.10.2025	500 000 000	3,50 %	0,985	
KLP 2018-2023	8317.55.78253	13.09.2023	350 000 000	2,45 %	2,100	
Obligasjonslån 2016/2021 (BCM)	NO0010771108	30.08.2021	400 000 000	2,80 %	1,595	
Obligasjonslån 2021/2026	NO0010940430	25.02.2026	490 000 000	3,43 %	1,428	

7 460 000 000

52,16 %

1,829

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok						
Obligasjonslån 2020/2022 FRN	NO0010895881	19.10.2022	400 000 000	2,80 %	0,540	19.07.2021
Obligasjon FRN 2020/2023	NO0010894314	25.09.2023	350 000 000	2,45 %	0,625	25.06.2021
Kommunalbanken 2010/2035 Lån 2010	20100066	19.02.2035	350 000 000	2,45 %	1,070	19.05.2021
Kommunalbanken 2010/2036 - Lån 2010 II	20100285	18.06.2036	355 000 000	2,48 %	1,080	18.06.2021
Kommunalbanken 2010-2040 Lån 2010-3	20100917	20.12.2040	320 000 000	2,24 %	1,060	21.06.2021
Kommunalbanken 2011-2031 Lån 2011-1 Grøn	20110037	05.06.2031	328 000 000	2,29 %	0,900	07.06.2021
Kommunalbanken 2011/2031 Refinans utlån til AS	20110341	07.07.2031	234 100 000	1,64 %	1,050	
Kommunalbanken 2012-2032	20120229	07.06.2032	313 300 000	2,19 %	0,900	07.06.2021
Kommunalbanken 2013/2033 Nibor	20130187	25.07.2033	245 000 000	1,71 %	0,700	26.07.2021
SFJ KBN 2018-2022	20180422	10.10.2022	150 000 000	1,05 %	0,660	12.07.2021
SFJ KBN 2011-2041	20110822	19.12.2041	100 730 060	0,70 %	1,020	21.06.2021
SFJ KBN 2005-2030	20050580	18.10.2030	45 600 000	0,32 %	0,940	19.07.2021
SFJ KBN 2010-2040	20100760	25.11.2040	146 266 600	1,02 %	1,040	25.05.2021

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok						
SFJ KBN 2018-2023	20180530	20.11.2023	175 000 000	1,22 %	0,905	19.05.2021
SFJ KBN 2017-2041	20170084	25.11.2041	195 720 000	1,37 %	1,040	25.05.2021
SFJ KBN 2019-2044	20190514	07.11.2044	128 990 400	0,90 %	1,060	07.05.2021
Obligasjon FRN 2021/2024	20210042	26.08.2024	475 000 000	3,32 %	0,610	26.05.2021
SFJ KLP 2017-2042	8317.55.22118	26.09.2042	205 019 700	1,43 %	0,990	28.06.2021
Obligasjonslån FRN 2016/2026 (BCM)	NO0010774912	22.09.2026	460 000 000	3,22 %	1,305	22.06.2021

4 977 726 760

34,80 %

0,907

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Rentebytteavtaler						
Rentebytteavtale 2012-2022	2011121600536	20.03.2022	320 000 000	2,24 %	3,274	20.03.2022
Rentebytteavtale 2012-2022	2011121600536	20.03.2022	-320 000 000	-2,24 %	0,410	21.06.2021
SFJ swap 2018/2023		30.05.2023	100 000 000	0,70 %	1,760	30.05.2023
SFJ swap 2018/2023		30.05.2023	-100 000 000	-0,70 %	0,450	31.05.2021
SFJ swap 2016/2022		15.02.2022	150 000 000	1,05 %	1,060	15.02.2022
SFJ swap 2016/2022		15.02.2022	-150 000 000	-1,05 %	0,450	18.05.2021
SFJ swap 2016/2023		19.12.2023	102 090 060	0,71 %	3,518	19.12.2023
SFJ swap 2016/2023		19.12.2023	-102 090 060	-0,71 %	0,420	21.06.2021
SFJ swap 2015/2023		27.11.2023	146 266 600	1,02 %	3,418	27.11.2023
SFJ swap 2015/2023		27.11.2023	-146 266 600	-1,02 %	0,440	27.05.2021
SFJ swap 2014/2021		08.12.2021	77 020 000	0,54 %	2,165	08.12.2021
SFJ swap 2014/2021		08.12.2021	-77 020 000	-0,54 %	0,460	08.06.2021

0

0,00 %

INF

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Sertifikat						
Sertifikat 13.11.2020 - 05.05.2021	NO0010905391	05.05.2021	340 000 000	2,38 %	0,583	
Sertifikat 30.11.2020 - 28.05.2021	NO0010907918	28.05.2021	200 000 000	1,40 %	0,524	
Sertifikat 01.02.2021 - 03.05.2021	NO0010922909	03.05.2021	345 000 000	2,41 %	0,450	
Sertifikat 27.11.2020 - 28.05.2021	NO0010907884	28.05.2021	180 000 000	1,26 %	0,529	
KBN sertifikatvilkår 19.05.2020 - 19.05.2021	20200233	19.05.2021	500 000 000	3,50 %	0,426	
KBN sertifikatvilkår 27.08.20 - 27.08.21	20200348	27.08.2021	300 000 000	2,10 %	0,405	

1 865 000 000

13,04 %

0,476

Total:

14 302 726 760

100,00 %

1,473